

Jak využít beze zbytku peníze z Bruselu

Kateřina Savičová

V poslední době se hodně mluví o tom, že Česká republika nevyužívá v dostatečné míře peníze z Evropské unie. Existují však i pozitivní příklady. Mezi ně patří třeba evropský program Leonardo da Vinci. MF DNES se zeptala Ivy Tatarkové z Národního vzdělávacího fondu, jak to, že jsou tak úspěšní.

* Připomeňte, prosím, základní informace o tomto programu.

Program Leonardo da Vinci je evropský program na podporu odborného vzdělávání. Z grantů tohoto programu se hradí například náklady na projekty odborných stáží učňů nebo studentů odborných škol v zahraničních podnicích, kterým říkáme projekty mobility, nebo náklady na projekty zaměřené na vypracování nových vzdělávacích materiálů ve spolupráci se zahraničními partnerskými organizacemi neboli pilotní projekty. V programu Leonardo da Vinci je situace ve využívání peněz zcela jiná, než je tomu u strukturálních fondů. Česká republika je schopná zde každoročně vyčerpat evropské peníze takřka do posledního eura.

* O jaké částky jde?

Třeba na začátku druhého období programu v roce 2000 byla výše grantu na podporu projektů mobility něco přes milion eur, tedy asi 30 milionů korun. Granty na podporu pilotních projektů tehdy dosáhly téměř dvou milionů eur, to je zhruba 60 milionů korun. V tomto roce šlo tedy asi o 90 milionů korun. Od té doby se však částky postupně zvyšovaly, takže pro letošní rok je na granty vyčleněno již kolem 160 milionů a za celé druhé období programu, tedy 2000 až 2006, už celková částka grantů přesáhne 750 milionů korun.

* To znamená, že jste nemuseli Bruselu vracet žádné nevyčerpané peníze?

V prvních dvou letech jsme byli méně zkušení a určité menší částky jsme také vraceli. Pak jsme si práci zorganizovali tak, abychom měli v každém roce připravené různé způsoby využívání grantů. Když nebylo možné dokončit některý ze schválených projektů, měli jsme v záloze náhradní. V případě, že bylo zřejmé, že někdo nevyčerpá celý schválený grant, rozdělili jsme potenciální nevyužitě prostředky mezi další projekty. Pokud jsme museli něco do Bruselu vracet, byly to částky řádově v eurech, to znamená zlomky promile celkových grantů.

* V jaké míře jsou granty využívány?

U projektů mobility je vyčerpáme ve stejném roce, kdy nám jsou přiděleny, případně další rok. Přínos těchto projektů se tak projeví velmi rychle. Konkrétně ve zlepšení odborných a jazykových znalostí mladých lidí, kteří se mohou zúčastnit zahraničních stáží. Granty na projekty mobility využilo od roku 2000 přibližně osm set českých organizací, většinou odborných škol. Počet osob, které se těchto projektů zúčastnily, dosahuje asi devíti tisíc. Do pilotních projektů, které jsou dvouleté až tříleté, se zapojilo přes pět set českých organizací. Díky těmto projektům bylo vypracováno mnoho nových učebních materiálů, které využívají lidé nejrůznějšího věku i ti, kteří jsou nějakým způsobem handicapovaní.

* Jak by měl zájemce o grant postupovat?

Důležité je mít dobře promyšlený záměr, pak vyplní formulář, ve kterém popíše, co, jak a za kolik chce dělat. Za tři až šest měsíců pak bývá grant většinou schválen, peníze žadatel dostane po podpisu smlouvy asi za další dva měsíce.

* Můžete uvést konkrétní příklad?

Třeba Českomoravská jednota neslyšících z Brna si v květnu 2002 požádala o grant na učební texty pro osvojování znakové řeči v cizím jazyce. V září byl jejich dvouapůlletý projekt schválen a grant přidělen. Učebnice byly dokončeny v minulém roce. Dalším úspěšným žadatelem byla střední odborná škola v Jihlavě, která žádala o peníze na vyslání 14 studentů na sedmítýdenní stáž na holandských farmách. Předložili projekt v lednu 2002 a v březnu byl projekt schválen. Ale takových příkladů bych mohla uvést stovky.

* Získat peníze z EU je pro většinu žadatelů obtížné. Jaký je recept na úspěch?

Zájemci o grant si musí především dobře připravit projekt, a to po obsahové i finanční stránce. My žadatelům během konzultací a seminářů radíme, jak jej připravit a řídit co nejlépe. Jestliže se při jeho realizaci vyskytnou nějaké problémy, hledáme cesty, jak řešitelům pomoci. Znamená to sice víc práce, ale vyplatí se.

Díky grantům byly zpracovány také nové učební materiály pro handicapované